

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На основата на разгледаните специфични и традиционни методи и процедури, които се използват за съгласуване на тримесечните и годишните национални сметки, могат да започнат експериментални изследвания за съгласуване на тримесечните с годишните данни за БВП у нас. Това съгласуване на тримесечните данни с точните годишни оценки на БВП може да се прави както при получаване на предварителните, така и при получаване на окончателните годишни резултати.

Съставените ТНС за три последователни години (1993 - 1995 г.) дават възможност за извършване на експериментални изчисления за съгласуване на тримесечните данни с годишните оценки с помощта на метода на Bassie. За използването на други методи (като методите на Vangrevelinghe, Ginsburg или Nasse) е желателно да се разполага с данни за по-продължителен период от време.

За удължаване на динамичните редове с тримесечни данни могат да се използват специалните методи и процедури за създаване на тримесечни данни за години, за които няма съответни тримесечни свързани редове. По този начин могат да се създадат тримесечни данни за БВП за няколко (една, две или три) години преди 1993 година. За тази цел може да се използва по-леката изчислителна процедура на Lisman-Sandee. Поради това, че изчисленията се правят за минал период, се избягва основният недостатък на този метод, свързан с невъзможността да се правят тримесечни интерполации за първата и последната година. Ще обърна внимание на обстоятелството, че този недостатък на метода може винаги да се избегне, като се използват предварително съставени прогнози за следващата година (след последната година, включена в изследвания период), ако за нея няма фактически данни, независимо от това дали е минала, текуща или бъдеща година. По аналогичен начин се процедира при създаване на данни за първата година от изследвания период.

Основният проблем при съгласуване на тримесечните с годишните данни е осигуряването на съпоставимост на данните между отделните години (при определена базова година). В противен случай е невъзможно използването на разгледаните специфични методи и процедури. Изключение (макар и с уговорки) прави методът на Bassie, доколкото на всеки етап на итеративната процедура се работи с две последователни години. За всеки две последователни години корекциите на тримесечните данни (на основата на годишните) могат да се правят по цени на първата от тях. Затрудненията могат да възникват при преминаване от даден етап на итеративната процедура към следващия етап. При всяко преминаване е необходимо за втората година от предходния етап, която става първа година на следващия етап, да се преизчислят (с помощта на съответните имплицитни или други дефлатори), доколкото това е възможно, получените коригирани (съгласувани) тримесечни данни по текущи цени.

Едва след извършване на съответни експериментални изследвания може да се отговори на въпросите, отнасящи се до: равнището на агрегация, на което да започва съгласуването на тримесечните с годишните данни; дали на по-високото равнище на агрегация съгласуваните тримесечни данни да се получават със сумиране от по-ниските равнища на агрегация или самостоятелно; дали да се